

โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินสมาชิกสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

.....

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2566 กระทรวงการคลังได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งปัญหานี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยพบว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ยังคงเผชิญปัญหาภาระหนี้สินจำนวนมากจนเกินศักยภาพในการชำระหนี้สินคืน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีรายได้ประจำที่เป็นบุคลากรของหน่วยงาน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์ผ่านเงินกู้สวัสดิการ ในขณะที่วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีสหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงานมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการจัดสวัสดิการให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรของหน่วยงานเพื่อประโยชน์การดำรงชีพ นอกเหนือจากสวัสดิการที่หน่วยงานจัดให้เป็นกรณีปกติ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้ออกประกาศแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินสำหรับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ไว้ 4 แนวทาง กล่าวโดยสรุป ได้แก่ 1) ให้สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ภายใต้โครงการฯ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 4.75 ต่อปี 2) ขยายระยะเวลาการชำระหนี้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ไปจนถึงอายุ 75 ปี 3) ให้สหกรณ์ผู้พิจารณาเงินกู้คำนึงถึงภาระหนี้สินที่สมาชิกต้องชำระให้แก่สินเชื่อสวัสดิการกับสถาบันการเงินอื่นด้วย เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีเงินได้รายเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้อย่างน้อยร้อยละ 30 ของเงินได้รายเดือน และ 4) การผ่อนชำระเงินกู้ สหกรณ์สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ผ่อนชำระเงินกู้เฉพาะส่วนที่เกินกว่าทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกถืออยู่กับสหกรณ์

สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกของประเทศไทย ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสวัสดิการให้กับบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยการส่งเสริมการออมเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับสมาชิก รวมถึงการดำเนินธุรกิจการรับฝากเงิน และให้สินเชื่อ รวมถึงการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับสมาชิก ปี 2567 สหกรณ์มีสมาชิกจำนวน 7,973 ราย ทุนเรือนหุ้น 3,235,772,000 บาท เงินรับฝาก 2,750,414,133.71 บาท สินทรัพย์รวม 6,550,992,127.65 บาท โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของลูกหนี้เงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 98.83 จำนวน 6,473,822,032.17 บาท ในขณะที่สมาชิกมีเงินได้รายเดือนคงเหลือหลังหักภาระหนี้สินที่ต้องชำระให้แก่สินเชื่อสวัสดิการกับสถาบันการเงินอื่นโดยมีเงินได้รายเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินได้รายเดือน จำนวน 1,875 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.09 ของสมาชิกที่มีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ (สมาชิกกู้เงินกับสหกรณ์ จำนวน 5,500 ราย) (ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567) ซึ่งในปี 2567 สหกรณ์ได้เปิดโครงการแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับสมาชิก โดยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการจำนวน 72 ราย ทำให้มีเงินรายได้คงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

โดยในปี 2568 สมาชิกสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด บางส่วนยังมีภาระด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อันจะส่งผลทำให้คุณภาพการดำรงชีวิตอยู่ในภาวะความเสี่ยง คณะกรรมการดำเนินการจึงเห็นสมควรจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินสมาชิกสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด อย่างเร่งด่วน โดยความร่วมมือกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ภายใต้โครงการสินเชื่อรวมหนี้ข้าราชการอย่างยั่งยืน ที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย จัดทำขึ้นไปอีก 1 ปี

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อช่วยเหลือผ่อนปรนหนี้และบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาหนี้สินให้กับสมาชิกสหกรณ์
- 2.2 เพื่อให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีการบริหารจัดการหนี้อย่างเป็นระบบ
- 2.3 เพื่อช่วยเหลือให้สมาชิกมีเงินได้รายเดือนคงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ

3. เป้าหมาย

สมาชิกที่มีหนี้สินเกินศักยภาพการชำระหนี้ จำนวน 1,875 ราย ได้รับการแก้ไขปัญหาและสามารถมีเงินได้รายเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้มากกว่าร้อยละ 30 ของเงินได้รายเดือน

4. วิธีการดำเนินโครงการ

1. คณะกรรมการดำเนินการ ร่วมกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย พิจารณาลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
2. คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาอนุมัติโครงการ พร้อมทั้งพิจารณาแก้ไขระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ พ.ศ. 2567 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้ รวมถึงรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกที่สนใจเข้าร่วมโครงการ และยื่นความประสงค์ตามแบบที่สหกรณ์กำหนด
4. สรุปและติดตามผลการดำเนินโครงการ

5. ระยะเวลาโครงการ

สมาชิกยื่นคำขอเข้าร่วมโครงการตามแบบที่สหกรณ์กำหนดได้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2568 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2569 พร้อมเอกสารประกอบ ดังนี้

1. คำขอกู้เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สินสมาชิกสหกรณ์ชำระการสหกรณ์ จำกัด
2. หนังสือกู้เงินและหนังสือค้ำประกัน
3. สำเนาบัตรประชาชนของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
4. สลิปเงินเดือน เดือนล่าสุด
5. ข้อมูลหนี้สินจากข้อมูลบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (เครดิตบูโร)
6. หนังสือยินยอมเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (CONSENT FORM)
7. คำยินยอมในการไม่ก่อหนี้เพิ่มและให้สหกรณ์ฯ นำส่งข้อมูลให้กับ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

นำไปดำเนินการตรวจสอบเพื่อเข้า Credit Lock

มาตรการที่ 1 การแก้ไขปัญหานี้โดยสหกรณ์ดำเนินการ

1. พิจารณาคำขอโดยคณะกรรมการเงินกู้ หรือผู้มีอำนาจตามระเบียบสหกรณ์ฯ ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2567 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขโครงการ ดังนี้

1.1 คุณสมบัติผู้มีสิทธิกู้ต้องเป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่องมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 10 ปี และเข้าเหตุหนึ่งเหตุใดดังต่อไปนี้

- 1) สมาชิกที่มีหนี้สินเกินศักยภาพการชำระหนี้
 - 2) สมาชิกที่อยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้
- 1.2 วงเงินกู้ ตามจำนวนหนี้คงเหลือที่ต้องชำระ ณ เวลานั้น

2. ระยะเวลาชำระหนี้ จนถึงอายุ 75 ปี เมื่อผู้กู้มีอายุครบ 75 ปี จะต้องมียอดเงินกู้คงเหลือไม่เกินเงินค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่ รวมเงินสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกผู้ถึงแก่กรรมยกเว้นมรดกสืบทอดทรัพย์สินจํานองเป็นหลักประกัน

2.1 อัตราดอกเบี้ย 4.75 ต่อปี

2.2 การผ่อนชำระเงินกู้สามารถผ่อนชำระเฉพาะส่วนที่เกินกว่าทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกถืออยู่กับสหกรณ์ ณ วันยื่นคำขอ การพิจารณาและอนุมัติเงินกู้โดยคณะกรรมการเงินกู้ให้ถือเป็นที่สุด

2.3 มีเงินได้รายเดือนคงเหลือหลังหักส่งชำระหนี้มากกว่าร้อยละ 30 ของเงินได้รายเดือน

2.4 ขอสงวนสิทธิตามโครงการเพียงครั้งเดียว โดยสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการจะไม่มีสิทธิกู้เงินจากสหกรณ์ทุกประเภท เป็นเวลา 5 ปี เว้นแต่เงินกู้เพื่อชำระหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกัน เงินกู้สามัญเพื่อชำระค่าเบี้ยประกัน และเงินกู้ฉุกเฉิน หรือส่งชำระหนี้สัญญาดังกล่าวแล้วมีหนี้คงเหลือน้อยกว่ามูลค่าหุ้นรวมเงินสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกผู้ถึงแก่กรรมและการพิจารณาใด ๆ นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2567

2.5 ผู้ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องทำคำยินยอมในการไม่ก่อหนี้เพิ่มและให้สหกรณ์ฯ นำส่งข้อมูลให้กับบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด นำไปดำเนินการตรวจสอบเพื่อเข้า Credit Lock

มาตรการที่ 2 การแก้ไขปัญหาหนี้โดยสหกรณ์ร่วมกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ดำเนินการ

1. สมาชิกที่สมัครใจร่วมโครงการกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย แจ้งสหกรณ์เพื่อทำหนังสือรับรองการเป็นสมาชิกพร้อมยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลสมาชิกที่มีหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ และต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ดังนี้

1.1 คุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ

1) สมาชิกที่มีหนี้สินเกินศักยภาพการชำระหนี้ อายุไม่เกิน 60 ปี และยินยอมให้สหกรณ์สามารถเปิดเผยข้อมูลสมาชิกที่มีกับสหกรณ์ให้ธนาคารทราบ

2) สมาชิกต้องมีสัญญาเงินสินเชื่อกรุงไทยธนวัฏ หรือภาระหนี้สินเชื่อรายย่อยของธนาคารกรุงไทยและวงเงินฉุกเฉินของกรุงไทย

3) สมาชิกมีหนี้สินเชื่อรายย่อยสถาบันการเงินอื่นและประสงค์จะรวมหนี้

1.2 สมาชิกสามารถรวมหนี้ทั้งนี้ของสหกรณ์ หนี้สินเชื่อบุคคล บัตรเครดิต หนี้สินเชื่อบ้าน ฯลฯ (ภายนอกบมจ.ธนาคารกรุงไทย)รวมถึงหนี้ในบมจ.ธนาคารกรุงไทย รวมเป็นสินเชื่อที่เดียวกันกับบมจ.ธนาคารกรุงไทย

1.3 สมาชิกสามารถใช้หลักทรัพย์สินค้ำประกันสัญญากับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย

1.4 บมจ.ธนาคารกรุงไทย คิดอัตราดอกเบี้ยคงที่ 3 ปีแรก ในอัตราร้อยละ 3.50 กรณีตาม 1.3 หลังจากนั้นดอกเบี้ยคงที่ ร้อยละ 4.75 ต่อปี ตลอดอายุสัญญา กรณีสินเชื่อที่ไม่ใช้หลักทรัพย์สินค้ำประกัน บมจ.ธนาคารกรุงไทย คิดอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 6.75 ต่อปี ตลอดอายุสัญญา

1.5 บมจ.ธนาคารกรุงไทยและสหกรณ์ ตกลงที่จะไม่พิจารณาให้สินเชื่อใหม่ หรือให้สินเชื่อเพิ่มเติม แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ ภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่สมาชิกเข้าร่วมโครงการและยังคงมีภาระหนี้สินเชื่อ ตามโครงการอยู่ เว้นแต่ในกรณีที่ภายหลังจากที่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้คงเหลือเพื่อการดำรงชีพ ภายหลังจากหักภาระหนี้ทุกประเภทแล้ว สูงเกินกว่า 30% ของรายได้ต่อเดือน หรือตามที่สามารถจะมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปใน ภายหน้า ตามประกาศ หลักเกณฑ์ หรือนโยบายของภาครัฐ หรือในกรณีที่ได้รับความ เห็นชอบล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจากบมจ.ธนาคารกรุงไทย หรือตามที่บมจ.ธนาคารกรุงไทย และสหกรณ์จะได้ตกลงร่วมกัน สหกรณ์อาจพิจารณาให้สินเชื่อหรือให้สินเชื่อเพิ่มเติมแก่สมาชิกรายดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายการ แก่ไขหนี้ข้าราชการของรัฐบาล

อย่างไรก็ดี กรณีของการให้สินเชื่อของสหกรณ์สำหรับสินเชื่อประเภท “เงินกู้ฉุกเฉิน” ภายในวงเงิน ไม่เกิน 50,000 บาท สหกรณ์อาจพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้ ทั้งนี้ ภายใต้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่า รายได้คงเหลือเพื่อการดำรงชีพ ภายหลังจากหักภาระหนี้ทุกประเภทแล้ว ต้องไม่ต่ำกว่า 30% ของรายได้ต่อเดือน หรือตามที่สามารถจะมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปในภายหน้า ตามประกาศ หลักเกณฑ์ หรือนโยบายของภาครัฐ

เงื่อนไขอื่นให้เป็นไปตามที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย กำหนดภายใต้ หลักเกณฑ์หรือการเปลี่ยนแปลง เงื่อนไขสินเชื่อโครงการเงินกู้เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับบุคลากรภาครัฐ ตามที่ธนาคารกำหนด

5. วัน เวลา และสถานที่ดำเนินการ

สมาชิกที่จะเข้าร่วมโครงการสามารถยื่นแบบความประสงค์ ได้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2568 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2569

7. การวัดผล และการประเมินผล

สหกรณ์สรุปข้อมูลสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์และประเมินผล

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สมาชิกมีเงินได้รายเดือนคงเหลือมากกว่าร้อยละ 30 เพิ่มขึ้น มีวินัยทางการเงินและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
